

Ställningstagande 16.6.2020

RIKSDAGENS STÖDGRUPP FÖR DE UNGAS PSYKISKA HÄLSA: NU BEHÖVS DET MER ÄN NÅGONSIN SATSNINGAR PÅ DE UNGAS PSYKISKA HÄLSA

Inte en enda ungdom borde behöva kämpa ensam med sina utmaningar med den psykiska hälsan. Det är oerhört viktigt att psykiska problem identifieras i tid. Det ska finnas tillräckligt med stöd och vård med låg tröskel. Riksdagens stödgrupp för de ungas psykiska hälsa vill att man nu mer än någonsin satsar på förebyggande och vård av psykiska problem hos de unga.

Den verkliga omfattningen av coronaepidemins konsekvenser för den psykiska hälsan och de begränsningsåtgärder som hänför sig till den kommer vi att få veta först senare, men redan nu vet vi på basis av enkätundersökningar att epidemin har haft negativa konsekvenser för många ungdomar. Det är sannolikt att coronaepidemin och begränsningarna har ökat och kommer att öka eftersattheten inom mentalvårdstjänsterna ännu långt efter den akuta krisen.

Under undantagsförhållanden har man inte kunnat tillhandahålla alla mentalvårdstjänster på normalt sätt och även regionalt har det funnits skillnader i tillgången. Även om digitaliseringen också inom mentalvårdstjänsterna har framskridit snabbt, har det stöd som erbjudits på distans inte för var och en kunnat garantera samma verkningfulla stöd och vård. Det dagliga professionella samarbetet och de regelbundna mötena med unga har varit utmanande när skolgången har skötts i form av distansundervisning under våren. Det har också varit svårare att göra vårdhänvisningar. Dessutom vill stödgruppen för de ungas psykiska hälsa påminna om att många mentalvårdstjänster, såsom elevhälsan och ungdomspsykiatriska tjänster, har varit mycket överbelastade eller haft för knappa resurser redan långt före coronaepidemin. De knappa resurserna har också lett till att dessa jobb har blivit mindre lockande och att tillgången till proffs har försvårats kroniskt.

Det är viktigt att satsa på resurser för de mentalvårdstjänster som de unga redan känner till och som konstaterats fungera väl samt för stöd med låg tröskel. Vårt servicesystem bör utvecklas så att man snabbt kan få hjälp med sin oro för den psykiska hälsan av en yrkesutbildad person inom branschen och direkt inom primärvården. På så sätt fungerar hjälpen snabbare, enklare och mer jämlikt. De kollektiva arbetsmetoderna bör utvecklas, och när nya arbetssätt skapas bör de ungas röst och delaktighet stå i centrum. Att hänvisa de unga till hjälp och stöd spelar en viktig roll för att ingen ska falla mellan stolarna i servicesystemet. Skolan och elevhälsan är en mycket central del av detta, och därför är det väsentligt att genom lagstiftning säkerställa en bindande dimensionering i fråga om elevhälsan för alla utbildningsstadier. Också de ungdomar som har erfarenhet av psykisk ohälsa eller missbruksproblem hos en nära anhörig bör identifieras och erbjudas stöd för att hantera erfarenheten och klara av situationen. Satsningarna på att stödja familjerna och öka barnfamiljernas resurser är på lång sikt betydelsefulla för att problemen inte ska hopa sig under hela barndomen.

Beslutsfattandet i städerna och kommunerna spelar en viktig roll när det gäller hur tjänsterna i den egna regionen genomförs och inriktas. Stödgruppen för de ungas psykiska hälsa väddar därför till de kommunala beslutsfattarna att man trots de svåra ekonomiska förhållandena i kommunerna inte ska skära ned på tjänsterna för barn, ungdomar och familjer, eftersom det har långtgående konsekvenser som orsakar mänskligt lidande och även ekonomisk skada. I kommunerna är det ytterst viktigt att nu se till att de ökningar av statsandelarna för att stödja barn och unga som delas ut i tilläggsbudgeten verkligen riktas till mentalvårdsarbetet för unga och till tilläggsresurserna för elevhälsan. Tillgången till proffs och experter (t.ex. läkare, psykiatrer och psykologer) är bättre i universitetsstäderna och Trängselfinland än i mindre kommuner på olika håll i landet. Tillgången till service bör tryggas för alla ungdomar på deras eget modersmål och oavsett bostadsort.

16.6.2020

Mer information:

Sofia Virta

Riksdagsledamot

Ordförande för riksdagens stödgrupp för de ungas psykiska hälsa

sofia.virta@riksdagen.fi

+358 50 514 0186

Syftet med riksdagens stödgrupp för de ungas psykiska hälsa är att öka riksdagsledamöternas medvetenhet om frågor som gäller de ungas psykiska hälsa samt att arbeta för en politik som främjar mentalvårdstjänsterna för de unga. Stödgruppen verkar tvärpolitiskt mellan riksdagspartierna. Stödorganisationerna för stödgruppen är Finlands ungdomspsykiatriska förening, Alliansen och Finlands Psykologförbund.